BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- en Advertentie-Blad.

Donderdag 26 Februarij.

N°. 48. N°. 35.

PUBLICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, verbieden bij deze allen en een iegelijk, om ter gelegenheid van den aanstaanden *Vastenavond* eenige vermomming, hoegenaamd, op de publieke straten te verschijnen.

Zullende diegenen, welke bevonden worden dit verbod te hebben overtreden, vervallen in eene boete van *drie guldens*, en bij onvermogen worden gestraft met eene gevangenis van *drie dagen*.

Worden de Ouders en Voogden, voor hunne Kinderen en pupillen verantwoordelijk gesteld, en den Commissaris van Politie gelast, om toe te zien en te waken, dat dit verbod niet worde overtreden.

BREDA, den 23sten Februarij 1835.

DE ROY, Vt.

Tot ordonnantie van dezelven
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERICHTEN DER VORIGE COURANT.

Parijs, Uit Rochefort schrijft men van gisteren, 23 dezer:

„Gisteren agtend circa 8 uren ontstond, in het afgelegen Stratum te midden van het dorp, een vreeselijke brand, in een der dagloonders-woningen, kort achter het huis van mevrouw de weduwe Lair, welke brand door den fellen wind de vreeselijkste gevolgen had kunnen hebben, daarden zich in de nabijheid zeer veel brandbare stoffen bevonden, de gemeente geen brandspuit bezit, en de spuiten van Rochefort (Stadhouder) eer zoo ver hadden moeten aankomen om de vlammen te beletten spoedige vorderingen te maken; dan de van alle zijden ijlings toegeschietende ridderde artilleristen van de batterij n°. 15 (en het dorp gekantonneerd) spaarden geene moeite noch zelfopoffering om den brand te stuiten welke zonder hunne hulp de noodlottigste gevolgen voor de gemeente had gehad, doch zich nu slechts tot het gabeal afbranden van drie arbeiderswoningen bepaalde, welker bewoners echter niets van hunne geringe bezittingen hebben kunnen redden. Men heeft reden den Hemel te danken, dat dit ongeluk in den avond, en niet in den daarop gevolgden stormachtigen nacht is voorgevallen, nu dat te Stratum een korps gekantonneerd lag, dat zich door dezelfs hulpvaardigheid en menschlievendheid over zoozeer heeft onderscheiden en daardoor op de algemeene aanspraak gekregen heeft."

— In de zitting der bijeengeroepene afgevaardigden van gisteren werd door den heer *Vandobien* een voorstel gedaan, strekkende dat aan de officieren van den eersten ban der burgerwacht, zoodanig als deze niet in volkomen dezelfde betrekking als die der overige burgerwacht zijn teruggekeerd, de soldij van non-activiteit en schadeloosstelling van fourage zou worden toegekend, tot het in overweging nemen van welk voorstel besloten werd, alsmede van een ander voorstel van de heeren *de Brouckere*, *d'Hoffschmidt* en *Corbisier* afkomstig, tot geheel buiten werking stelling van het besluit van het provisioneel gouvernement, in 1830 opzigtelijk der vrijmetselaren genomen. Aan de orde was de discussie over de vraag, of het voorstel door de Vlaamsche gedeputeerden met betrekking den katen-handel gedaan, behoorde al of niet in overneming genomen te worden. Door een der leden, den heer *Devaigne*, werd dadelijk het gevoelen geuit, dat het toestemmend beantwoorden dier vraag tot niets verbond, dat men zich dus maar hadden moest daartoe over te gaan, zonder in eenige discussie te treden, welke een kostbaren tijd zou doen verloren gaan; dit scheen dan ook ook het gevoelen der meerderheid te zijn, althans het besluit tot het in overweging nemen werd spoedig genomen, en het voorstel alzoo op de gebruikelijke wijs naar de secties verzonden. Door den heer *Rogier* werd vervolgens de vraag gedaan, om gedacht voorstel ook naar de speciale commissie voor de nijverheid te verzenden, met uitnodiging om haren opgevatten arbeid en haar onderzoek verder voort te zetten, en ontstond hieruit eene langdurige woordenwisseling, die maar weinig af te zien van den geest van verdeeldheid, omtrent personen en belangen in de belgische kamer heerschende, deed blijken, en waarbij het wederom niet aan bittere verwijtingen van wederzijden ontbrak, tot men ten laatste overeenkwam, dat gedachte commissie van het bewerken der berichten zoudeb bijeenzamelen, die tot meerdere toelichting van het voorstel der vlaamsche gedeputeerden, konden strekken. Voor de wijzigende behandeling laat het zich intusschen aanzien, dat de zaak wel nog op de langen baan zal geschoven worden.

— In Antwerpen waren gisteren verkrijgbaar: Belg. 100¼; Nat. oblig. 100¼; Syndicaten 46¼; 3 pCt. 27¼; *Guebhard* 45¾; Certen 45¾; Dutch Bonds

FRANKRIJK.

PARIJS, den 22sten Februarij.

Het schijnt dat de geruchten, die in de laatste dagen werden verspreid, alleenig gegrond waren. Heden morgen las men in het *Journal des Débats*:

„De maarschalk hertog *van Treviso* heeft gisteren den koning zijne volmagt, als president van den raad en minister van oorlog, overhandigd.

„Na dit verzoek aan den raad van ministers te hebben medegedeeld, heeft de koning besloten een zijner officieren naar den maarschalk *Soult* te zenden, die zich thans te St. Amant (*Cher*) bevindt, om denzen uit te noodigen zich dadelijk naar de hoofdstad te begeven, ten einde het kabinet weder zamen te stellen.

„Men meent dat de maarschalk *Soult* eerst na acht of tien dagen te Parijs zal kunnen zijn."

De heer de *Rainigny*, een van 's konings adjudanten, is werkelijk reeds gisteren naar Saint Amant vertrokken, om te gelijk wend de maarschalk *Soult* door eene telegrafische depesche verzocht, zijne komst zoo veel mogelijk te verhaasten. Indien men de thans loopende geruchten gelooven mag, dan zullen ook de meeste der overige ministers bij deze wijziging aftreden; intusschen verzekert men dat de HH. *Guizot* en *Thiers* zich daarentegen van stelliger hebben verklaard.

„Algemeen wordt dit besluit in verband gebragt met de brochure, die dezer dagen het licht zag, en die men zoo zeer als eene der hoogere ingevingen geschreven mij beschouwd hebben. Zeker is het, dat in dit stuk het ideaal van den zoogenaamden constitutionelen regeringsvorm, het beginsel dat de koning zich voor het eigenlijk bestuur op zijne verantwoordelijke ministers moet verlaten, hetzij uitgesproken, en zulks zoo sterk als men het slechts in instructiën ten aanzien van de hoofden der doctrinaire partij, die dit beginsel steeds op den voorgrond stelden, afschaum mag hun in de uitvoering daarvan menige afwijking verweet. Het *Journal des Débats*, dat die partij is toegedaan, treft dan ook niet een uitvoerig betoog tegen die brochure te velde, zeggende dat zij volkomen met de gevoelens die men onder het koningrijk beleed, overeenstemt, maar thans geheel is misplaatst. Tevens echter geeft men in dit dagblad even als in het *Journal de Paris* te kennen, dat de uitgave van dit geschrift geheel ten onrechte hetzij aan den secretaris des koning, den heer *Fain*, hetzij aan eenig ander vertrouweling wordt ten laste gelegd; daar integendeel niemand die tot het gouvernement in eenige betrekking staat, daaraan deel heeft gehad. Door enige stoppelingen schijnt men de verdenking op den heer *Rossarer*, een bekend lid van den staatsraad onder het konsulaat en keizerrijk, en thans van de kamer der Pairs, te willen werpen.

In weerwil van dit alles blijven de oppositie-bladen in hun vermoeden volharden, en de *Temps* doet niet onaardig opmerken, dat deze brochure wellig een tegenhanger zoude kunnen zijn van den brief, waarbij de heer *de Talleyrand* zijn afscheid nam, om alzoo voor de binnenlandsche even als voor de buitenlandsche aangelegenheden, de natie het regeringstelsel, dat men haar wil opleggen, van lieverlede bekend te maken.

— Men heeft tijdingen uit Madrid tot den 17den dezer, vermeldende, dat de koningin-regentes bij een dekreet van den 19den den koning der Belgen tot ridder van het Gulden-Vlies heeft benoemd, en voorts de havens van Coruuna, Gyon, Santander en Bilbao voor de schepen van bevriende mogendheden, even als voor de Spaansche heeft opengezet, mits geene andere dan koopwaren invoerende en onder de noodige voorzorgen, om alle ondersteuning aan de insurgenten te verhinderen.

— Men wil dat de maarschalk *Maison* binnen kort Petersburg zal verlaten. Het gouvernement zou zulks sints het vertrek van den heer *Pozzo di Borgo*, noodzakelijk achten.

— Het *Théatre de la Gaité* is gisteren gebrand in den asch gelegd (Metten, uithoofde van den Zondag, geene fonds-notering.)

NEDERLANDEN.

ZAAND, den 25sten Februarij.

Door Zijne Majesteit zijn bij besluit van den 19den dezer, N°. 21, gedaan de navolgende benoemingen:

Tot waarnemend directeur der 3de fortificatie-directie de kapitein-kolonel ingenieur, kommandant van het bataljon sappeurs *J. C. Ninaber*;

Tot kommandant van het korps mineurs en sappeurs, de majoor, kommandant van het 2de bataillon van genoemd korps *E. Bergsma*;

Tot majoor en kommandant van het 2de bataillon mineurs en sappeurs, de 1ste kapitein bij genoemd korps, *J. B. R. de Bell*;

Tot 1sten kapitein bij het korps mineurs en sappeurs, de 2de kapitein *H. Stieltjes*;

Tot 1ste kapiteins bij den staf der genie, de 2de kapiteins van gemelden staf, *E. Mekern*, en Jhr. *J. A. van Ewijck van Hamerstein*;

Tot 2de kapiteins bij den staf der genie, de 1ste luitenants bij denzelven, *G. Jooss*, *J. van der Mey* en *A. C. Fabius*;

Tot 1ste luitenants bij meergemelden staf, de 2de luitenants ingenieurs *D. G. [illegible]* en *G. A. Keiser*.

Voorts is bij hetzelfde besluit, in het genot van twee derden van het activiteits-traktement van zijnen rang verbonden, gesteld de luitenant en directeur der 3de fortificatie-directie *F. Vanderwight*, ehemalig uit de dienst ontslagen, de 1ste luitenant van het korps mineurs en sappeurs, *W. van de Lande Jackson*.

— Bij Zijner Majesteits besluit van 18 Februarij jl., N°. 116, is tot majoor bij de 7de afdeeling infanterie benoemd: de kapitein *D. van Tol*, van gemelde afdeeling.

— Zijne Majesteit heeft goedgevonden, om, bij besluit van den 10den dezer, het departement van oorlog te belasten met den aankoop van een zeker getal exemplaren van de medaille, door den graveur bij 's rijks munt te Utrecht, *I. P. Schouberg*, vervaardigd, op de, door 's Konings troepen, in 1830 behaalde overwinningen *in den tiendaagschen veldtogt*; met bepaling dat daarvan, uit naam Zijner Majesteit, *zilveren* exemplaren zullen worden aangeboden aan hunne Koninklijke Hoogheden den Prins Veldmaarschalk en den Prins Admiraal en Kolonel-Generaal, en dat verder, door tusschenkomst van Zijne Koninklijke Hoogheid den Opperhavelheer van het leger, *zilveren* exemplaren van dezelfde medaille zullen worden uitgereikt aan allen der divisie- en brigade-kommandanten, daaronder begrepen de luitenant-generaal, chef van den generalen staf van het leger; de luitenant-generaal Opperhavelheer der kavalerie; de generaals-majoors, belast met het opperbestuur van de dienst der genie en der artillerie, benevens de kommandant der artillerie te velde; en verders *bronzen* exemplaren van dezen gedenkpenning, aan elken der hoofdofficieren en andere, van welken rang ook, die, gedurende den tiendaagschen veldtogt, het kommando over een korps of bataillon van het mobiele leger hebben gevoerd.

— Naar men vernomt is aan het hoofdbestuur de vraag voorgelegd, of als dienstboden der eerste klasse, betrekkelijk de personele belasting, moeten beschouwd worden:

1°. Een persoon, die het paard oppast van eenen geestelijke ten platten lande, die, wegens dat paard, valt in de termen der vrijstelling, bepaald bij art. 22*b* der wet? waarop een toestemmend antwoord is gegeven, met de bijvoeging: » tenzij op denzelven toepasselijk zij de vrijstelling van art. 19*a*.".

2°. Een cuisinier, die het paard zijner meesters oppast; waarop almede een toestemmend antwoord is gegeven, voorbehoudens, in elk geval, de vrijstelling van art. 19*c*, wanneer hij tevens de paarden van andere personen mogt oppassen; en

3°. Een grutmeisje, weswegens de heffing naar de derde klasse verschuldigd is, voor het oppassen van het paard zijns meesters? Ook deze vraag is voor eene toestemmende beantwoording vatbaar beschouwd, behoudens als evengemeld, en met dien verstande dat, wanneer het paard uitsluitend voor de kruierij, of dergelijke werkzaamheden dient, of den landbouw, en nimmer voor rijtuigen, welke, of waarmede de uitgaansche kleedingstukken van meesters of vrouwen worden gedragen, wordt gebezigd, de oppassing des paards vermag beschouwd te worden als tot de verboden dienst behorende.

— Naar men vernomt zal Z. Ms. fregat *Rupel*, kapt. ter zee *Post*, thans liggende voor Amsterdam, tegen de maand maart in actieven dienst worden gesteld.

— Jongstleden maandag middag is de kleine melkhoeve van Broek in Waterland, toebehoorende aan *Paul Hermus*, waarin zich ongeveer (men zegt) 17 personen bevonden, bij nagenoeg een door den Kruisboom te Amsterdam naar buiten te geraken, door den hevigen wind en de kracht des waters tegen den stuitdijk geslingerd, er over geworpen en alsteen omgeslagen. Al de personen zijn in het water geraakt, doch vertien zijn door den Langedijker heermen, alsdoor de ambtenaren op dan boom en door de bemanning van het oorlogschip de *Rupel* gered. Men meent het verlies te moeten betreuren van een bejaard gehuwd man en twee ongehuwden, waarvan de een de kostwinner zijner moeder was; het juiste getal der slagtoffers kan met zekerheid nog niet opgegeven worden.

— Den 10den dezer is te Aken overleden de graaf *d'Aubrême*, luitenant-generaal in Nederlandsche dienst, en gewezen minister van oorlog.

— Door den belgischen minister van oorlog is in de zitting van de kamer der vertegenwoordigers van 20 dezer, een rapport uitgebragt omtrent de onder de belgische troepen heerschende oogziekte, [illegible] pogingen van den geneesheer *Lubin*, aan wien het bevolen was 37 aan oogziekten lijdende militairen ter behandeling had [illegible], in de rapporten van de verschillende [illegible] van den geneesheer [illegible] gezien, dat [illegible] eene methode maar weinig vruchten gedragen had, daar [illegible] van behandeling, zijnde vier en zeven halve [illegible] van de 37 volkomen hersteld waren, de overigen [illegible] hadden ondervonden of hun toestand vergeleken [illegible] de behandeling in het militaire hospitaal overeenkwam, aan oogziekte een beter resultaat opleverde, [illegible] van deze hersteld waren en 23 zich in beteren staat bevonden. Hierop deed de minister werd te gelijker tijd een algemeen overzigt gegeven van den staat der aan oogziekten lijdende militairen, gedurende de laatste 9 maanden. Niet minder dan 6452 soldaten waren er [illegible] dat tijdverloop in de hospitalen gekomen; 3571 waren er geheel hersteld, 2007 hersteldenden met verlof naar hunne [illegible] 318 op de lijsten gebleven, 109 waren gestorven, [illegible] worden; 376 bleven er op 1 Januarij in behandeling.

— Het Valencisnech dagblad *L'Echo de Frontière*, heeft gemeld, dat de stichting der Jezuiten te St.-Acheuil, op de belgische grenzen, door dezelve verlaten wordt en dit gesticht in België wordt overgebragt, vergt ons de volgende aanmerkingen bij: » Het voormalig klooster van Brugelettes, in de provincie Henegouwen, tusschen Mons en Ath, dat tot een gesticht voor zinneloozen gestrekt heeft, is gekocht geworden om daarin het gesticht van St.-Acheuil met dezelfde 72 fransche kweekelingen op te nemen. De aankoop is, zegt men, op naam van een inwoner van Valenciennes gedaan. Daar nu de jezuiten reeds collegien in België hebben is er besloten geworden, dat het gesticht van Brugelettes geen belgische kweekelingen zoude opnemen en dat de belgische gestichten daarentegen geene fransche pensionarissen opnemen konden. Brugelettes moet aangevuld worden uit de departementen du Nord en, Pas-de-Calais. Of deze schikking voor het gesticht voordelig kan zijn, kan nog niet gezegd worden, te oordelen [illegible] naar hetgeen te St.-Acheuil is voorgevallen, alwaar vóór de Julij-revolutie 200 kweekelingen telde en nu maar 72 zijn, gesticht wordt, om men kunne aannemen, dat het toekomstig bestaan van het gesticht te Brugelettes niet zeer verzekerd is."

Men leest in een bijzonderen brief uit Parijs het volgende: » Men heeft in de laatste dagen weder veel van de ontruiming van Oostenrijk en van die onzer magt gesproken. Het ontwerp daarvan moet werkelijk bestaan hebben, en van het nieuw Engelsch ministerie zijn uitgegaan. De grond daarvan zou zijn geweest de ontruiming van Italie door de Oostenrijksche troepen en die van Ancona door onze krijgsmagt. Men wil dat *Lodewijk Philips* in den aanvang genoegen in dit ontwerp zou hebben genomen; doch, bij nader overdenken, was het raadzaam geoordeeld de maatregelen van ontruiming uit te stellen, tot tijden wijle dat het Britsch bestuur meer bepaald gevestigd zij en van dezelfs maatkunde meer stelligs hebbe doen blijken. Men kent hier den invloed dien het kabinet van *Wellington* en *Peel* op de Noordsche hoven en op dat van *Carlos* uitoefent, en ons bestuur heeft dan ook, als voorwaarden van ontwapening gesteld, de volledige regeling van de Nederlandsche zaak en het doen eindigen van den onzekeren stand der dingen in Spanje, welke beiden het positive voordeelig voor dat land zelf is, bijzonder gevaarlijk is voor Frankrijk en voor de algemeene rust van Europa. Wanneer die voorwaarden vervuld zouden zijn, zoo verklaart men der Tuilerien gezind wezen het bedrag van den [illegible] leger te verminderen en Ancona te ontruimen, het [illegible] voegtaan dat Oostenrijk zijne bezetting terug nam uit die [illegible] welker [illegible] tot de bezetting van Ancona leidde. De geheimen [illegible] moet een man verscheurd met woede schrijven in dezen zin, naar [illegible] zijn afgevaardigde, en het hangt van den uitslag zijner pogingen af, welke [illegible] zal houden."

Door den uitslag der keuze voor het benoemen van den spreker in het Huis der Gemeenten zoude de revolutionaire party in Engeland eene aanmerkelijke overwinning te hebben behaald, en beiden de voorstanders dier party, a priori deze twaede of die de aanhangers van het tegenwoordige britsche bestuur volkomen zoude [illegible] eene bedreiging, die, zoo zij mogt vernietigd worden, de [illegible] volle hoop op eene bedaarde rust voor Europa [illegible] doen [illegible] geheel weder zoude vernietigen. Er zijn [illegible] nog geene redenen die ons kunnen doen overhalen tot het gelooven dezelfde voorspelling werkelijk en spoedig de waarschijnlijkheid voor zich heeft. In bijzondere berigten uit Londen van [illegible]

toch wordt gewag gemaakt, dat sir *R. Peel*, in den avond van den 18den, zich reeds [illegible] *Wellington* eene geringe meerderheid zoude voor zich hebben, wordt die minister belet de keuze van den spreker in het Lagerhuis bij de gelegenheid te nemen, om alsdan eene verklaring te doen van de oorzaken zijner herroeping en die zijner ambtgenooten, als het gelijk eener overvaart van Groot-Brittanje, alsmede de trapsgewijze herstelling van grieven en wijziging van gekende misbruiken beoogende, dat hij den nieuwen *Speaker* niet vreesde, al ware die ook hem en de zijnen persoonlijk vijandig. Dezelfde berigten houden verder in, dat ingeval het tegenwoordige [illegible] de discussien over het adres, meest afreden, er geen ministerie *Grey* zoude kunnen gevormd worden, dewijl de radikalen alsdan, in den eersten roes der overwinning, alles op het spel zouden zetten, om zulks niet bestaanbaar te maken. Men wilde, dat de koning in dat geval weinig eer genoot anderen stap zoude doen, om Groot-Brittannien niet te gronde te laten gaan, en dat het ministerie, ten gevolge niet zoude hebben te treden.

Wij voegen bij de vorenvermelde berigten uit Engeland nog eene opmerking, belangrijk genoeg om stof te doen, zonder te beslissen of men dezelve zoo maar onvoorwaardelijk mag aannemen. Zij is deze:

„Op het vaste land; vooral in de Nederlanden, verkeert men nog steeds in het denkbeeld, dat het Engelsche gouvernement, welke kleur ook toegedaan, altijd een overmoedig begrip houdt, dat om den handel en de nijverheid van Groot-Brittannien te doen toenemen, alles aan zijn werk stellen moet, om die van het vaste land, zoo niet geheel te verdelgen, dan toch op alle mogelijke wijzen te benadeelen. Degenen die daaraan geloof hechten, weten in Engeland een gouvernement van voor vijftig jaren. Engeland houdt zich thans aan geheel andere beginselen, en meer en meer begint men alhier in te zien, dat de leerstellingen van *Adam Smith* diegene zijn, welke, na het verminderde gehalte van het koloniale stelsel van handel, Engeland passen. Deze nieuwe leer van staatshuishouding, die een *Peel*, een *Baring*, een *Sutton*, een *Stanley* dankleven, heeft ten grondslag, dat het geluk en de materiële welvaart van het eene volk afhangen van het geluk en de welvaart van *al* de volken, waarmede het handel drijft; en, dat er even zooveel vrijheid en onafhankelijkheid voor den buitenlandschen handel noodig is, om de eigendommen veiliger te verzekeren, als aanmoediging en ondersteuning voor den binnenlandschen handel en nijverheid. Deze begrippen winnen hier meer en meer veld, worden vrij algemeen gedeeld, en het is daarom ook, dat men met zoo veel ongeduld de troonrede wacht. Behelst die matige hervormingen, dan wint het tegenwoordige ministerie hoogstwaarschijnlijk al de gematigde wihgs, behelst die eene spoedige en gelukkige vereffening van de Europesche verwikkelingen, dan wint het den gansehen handelstand van Groot-Brittannien, en hoeveel dit in het algemeen zou afdoen tot het aanblijven en bevestigen van het tegenwoordig ministerie behoeft geen betoog."

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 22sten Februarij.

In bijzonderen berigten door de *Augsburgsche Zeitung* medegedeeld, wordt verzekerd, dat de hertogin *van Berry* zich sints eenige dagen, onder streng incognito, alhier bevindt.

— Des Zondags dezer hebben te Kassel, voor het huis van een geestelijke aldaar, eenige ongeregeldheden plaats gehad, welke de tusschenkomst der militie en van het piket der burgerwacht ten gevolge hadden. Deze echter het zamengeschoolde gepeupel niet wilde uit een gaan en met straatsteenen begon te werpen, werd er alarm geblazen, waarop sterke afdeelingen der burgerwacht en der bezetting aanrukten, het volk uit een jagen en de toegangen tot de straat, alwaar de bedoelde geestelijke woont, bezetteden. Des avonds ten 11 ure was intusschen de rust geheel hersteld.

— De Badensche regering heeft binnen kort uitvoer van den 16den dezer de verlofs-bepalingen, ten aanzien van het verblijf van Duitsche handwerkslieden in het kanton Bern, mede op de overige Zwitsersche kantons toepasselijk gemaakt, wijl men in ervaring is gekomen, dat de vergaderingen van Duitsche handwerkslieden meest alleen ook alaar hoofdzaak behouden, maar dat men in onderscheidene kantons ongestraft vrijheid geschandschriften tegen de Duitsche regeringen in het algemeen, en heimelijk rechtstreeks verbreiden.

— Den 17den dezer is van München vertrokken een detachement voor Griekenland bestemde vrijwilligers, bestaande uit 5 officieren en 58 soldaten, hetwelk onder bevel stond van een onder-officier, die in 1831, onder den generaal *Chlapowski*, de verdediging der Citadel van Antwerpen bijwoonde, dewelke hoist met de Militaire *Willems*-orde vereerd.

— Uit Konstantinopel schrijft men van den 28sten Januarij dat de Porte, ontrust door de opstand in Albanie, geheel van streek gesteld, daar de buitengewone derwaarts gezonden commissaris van het volkomen herstel der rust berigt had gegeven. Uit Syrien vernam men mede, dat daar het land nog steeds in de droevigste omstandigheden verkeerde, door de verwoestingen die in het zelve door woestgeworgene *Ibrahim*-Bassa had zich, volgens handelsbrieven, die Smyrna, bog niet naar Egypte begeven, schoon zijn vaderland niets dan terug ontbood. Waarschijnlijk heeft dit bij de Porte eenige verdenking doen ontstaan, immers er werden nog onlangs dertig zwaren artillerie naar het leger van *Rumelie* gezonden.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwigheden.

Egypte. — Mehemed Ali heeft een Instituut doen oprigten voor onderwijs in het Burgerlijk Bestuur, het staat onder de leiding van de HH. Artis en Stéphan, en onder het toezigt van den President van den Raad des Burgerlijken Bestuurs Mourier. Er zijn 30 leerlingen, welke onderwijs ontvangen in het Turksch, Arabisch, Perzisch, Fransch, de Aardrijks- en Wiskunde. Wanneer zij door dit onderwijs genoegzaam zijn voorbereid, zullen zij tot dat in de verschillende takken van het gezag overgaan.

Griekenland. — De Koning heeft bevolen, dat bij de merkwaardigste overblijfsels der oudheid te *Hieron* (bij *Epidaurus*), *Nemea*, *Olympia* en *Messene*, welken zullen geplaatst worden van invaliden uit den Vrijheids-kamp.

Frankrijk. — In het deze dagen uitgekomen 36e deel der *Biographie Universelle* bij Michaud, merkt men, onder anderen, een artikel op, over den dichter Bilderdijk, door den Baron de Reiffenberg.

Engeland. — De prachtige Bibliotheek van Graaf Spencer te *Althorp*, welke, volgens de Engelsche Dagbladen, de som van 200,000 p. st. gekost heeft, en door den overledenen Graaf in 45 jaren is bijeengebragt, beslaat eene reeks van vertrekken, ter lengte van 220 voeten, welke van onderen tot boven met boeken zijn opgevuld, waaronder in 't bijzonder zeer vele uit de 16de en 16de eeuw. In het testament van Graaf Spencer is over deze Boekverzameling geene beschikking gemaakt, maar de tegenwoordige Graaf, vroeger Lord Althorp, ofschoon minder liefhebber voor de Bibliographie hebbende, dan zijn vader, heeft verklaard, van dezen boekenschat niet te willen scheiden.

Nederlanden. — De Maatschappij van Natuurlijke Historie te *Straatsburg* heeft den Heer J. van der Hoeven, Hoogleeraar aan de Hoogeschool te *Leiden*, tot haar lid benoemd. Gelijk reeds vroeger in een ander gedeelte van dit Dagblad door ons gemeld is, is door den Heer D. van der Kellen vervaardigd een gedenkpenning op de gelukkige herstelling van Z. K. H. den Prins van *Oranje* uit eene zware ziekte, in Januarij 1835. De voorzijde verbeeldt *Nederland*, in de gedaante eener vrouw in eene dankbare houding, die eene hand op de borst houdende, met welke zij met de andere hand, aan God een dankoffer brengt voor dezen bevredigden gunst. Het randschrift is: Salvo Patriae Patre Gratia Parem, (d. i. het dankbare Vaderland bij het behoud van den Prins). In de afsnede staat: MDCCCXXXV. Op de keerzijde zijn in een Oranje-krans, de volgende woorden geplaatst: Principi Aurausiaco conservatori (d. i. toegewijd aan den Prins van *Oranje*, bij zijne herstelling). Deze gedenkpenning zal te bekomen zijn voor ƒ 2.50 in het zilver, en voor ƒ 1.25 in het brons, te *Amsterdam* bij den Heer Hieronymo de Vries, te *Leiden* bij den Heer P. O. van der Chijs, te *'s Gravenhage* bij den Heer A. A. van de Kasteele, te *Utrecht* bij den Heer A. H. van Zuylen, en te *Groningen* bij den Heer A. L. Wichers. — Wij haasten ons, de verschijning aan te kondigen van het eerste gedeelte eenes werks, 't welk dat belang moet inboezemen aan allen, die in de Vaderlandsche Geschiedenis iets meer zoeken, dan eene voorbijgaande kennisneming hunner lieflingsgebeurtenissen: Z. M. de Koning heeft namelijk de vergunning verleend, om een gedeelte der Archiven van het Huis van *Oranje-Nassau* in het licht te geven, en den Heere Mr. G. Groen van Prinsterer, secretaris van het Kabinet des Konings, is de eer te beurt gevallen, de uitgave dezer gewigtige stukken te mogen bezorgen. De waarde van het Archief van het Vorstelijk Huis bestaat voornamelijk in eenen grooten rijkdom van bijzondere briefwisselingen, tusschen de Leden van dit beroemde Geslacht, en de personen, waarmede zij in betrekking stonden of welke zij met hun vertrouwen vereerden. Er behoort zeker buitengewone ijver toe, om zoo vele verschillende handschriften, in onderscheidene talen, veelal met moeite te ontcijferen, en dikwijls onder orthographie geschreven, met naauwkeurigheid te doorzien, en daarbij met bijzondere eene diepe kennis der Geschiedenis te bezitten, om uit den grooten voorraad, die voorhanden is, juist datgene te kiezen, wat belangrijk kan zijn. Dat de Heer Groen van Prinsterer, voor die taak bij uitstek berekend is, zal niemand ontkennen, die het zoo even uitgegeven eerste Deel doorloopen heeft van de *Archives ou Correspondance inédite de la maison d'Orange-Nassau*. Het werk zal verdeeld worden

in Reeksen van Stukken, waarvan elke een gesloten tijdvak uitmaken, en afzonderlijk verkrijgbaar zijn. De eerste Reeks zal de tijden van Willem I omvatten, wemedaanhoudende de eerste Deel 125 brieven, meest in 't Fransch en Duitsch, geschreven van het jaar 1552—1565; door en aan Prins Willem I, zijne broeders, vrienden en merkwaardige personen in dat tijdvak. Opheldering en ophelderende aanteekeningen zullen den Lezer telkens op het standpunt, waarop hij zich in de Geschiedenis plaatsen moet, brengen. De Heer Groen heeft zich daarbij van de Fransche taal bedient, om zich denen welke bij in de voorrede aangeeft. Het is tevens de taal, waarin de voorreden over dit werk te zijn, maar dit mogen wij hier opgeven, dat reeds dit eerste deel (en de belangstelling zal bij de volgende zeker niet verminderen) over het karakter van Willem I en Oranje-Nassau een vrijelijk zijne Archiven openen, en daardoor zelfs tijdgenooten en pleuw licht verspreidt en dat de Heer Groen het regt bij de Opdragt aan Z. M. den Koning te zeggen: Het is van Oranje-Nassau kan vrijelijk zijne Archiven openen, en daardoor zelfs » den hoogen rang regtvaardigen, welken het sedert lang bekleedt."

Het werk, met fac-simile's versierd, wordt te Amsterdam bij H. S. en J. LUYTMANS en door de drukpers van den Heer KIPS te 's Hage uitgegeven.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Ijsschepen en IJswagens. — De ijsschepen, die bij de Engelschen gebruikelijk zijn, om door middel van een enz. het torkelen van warmte af te remmen, kunnen gemakkelijk bij schepen in het werk gesteld worden, die sedert eenige jaren aanlang begonnen met in scheepen, met dit doel ingerigt, ijs uit Noord-Amerika naar Oost-Indien te brengen. Belangrijk kunnen zij ook voor de zee-streken en visschepen voor de vischmarkt worden. Men hoefde dan de kabeljaauw niet in te zouten of te stokvisch te drogen, en kon dien versch van New-Foundland (alwaar huitendien aan ijs geen gebrek is) naar Europa brengen. Ook zoude haring en alle andere vischsoort op deze wijze *langer* bewaard en *gebeel niet*, of slechts weinig gezouten worden. Alsdan vangt men en eenen dag dadelijk zoveel het behoeft, verscht visch (1), en de hoofdoorzaak van de armoede der vischers is natuurlijk, dat zij hunne rijkdommen niet lang bewaren kunnen. Het beste zoude dezhalve zijn, om hiezeadere ijsschepen te bouwen, die niet bemand maar door andere schepen gesleept worden. Men zoude ook zelfs niet eens zijn noodig hebben om visch, versch en elders bevroren te houden. Eene inrigting, door eenen windmolen op het schip bewogen, zoude door verdunning der lucht de visch altijd vorstvrij en daarbij tevens uitdrogen, zoodat zij dezelve half gedroogd en gezouten bekwamen. Op het land zoude echter ijs en luchtpompen niet geheel noodig zijn, wanneer het transport snel, b. v. op ijzeren spoorwegen door middel van stoomrijtuigen plaats vond. Wikkelt men namelijk de vaten met visch of vleesch gevuld, in eenig doek, waarop aanhoudend water druppelt, zoo zal de verkoeling door de verdamping van het zelve zoo dagen merkelijk zijn, dat zij altijd zeer koud blijven. Deze verkoeling zoude door eenen arrecher, die de lucht opzuigt en als een krachtige wind op de vaten werkt, versterkt worden. Ook de schepen zoude zoo ingerigt worden, dat de wind met geweld in het onderruim dringt, alwaar men de stokvisch dan op konde hangen, om de eerste traagere drogerij door de verkoeling altijd versch en goed te houden. Op het land zouden ook dezelfde droog- en afkoelingplaatsen inserigt worden. Alhier zoude men, naar iedere wereldstreek trechters of ijsvaten, bevoorraden, plaatsen, die den wind in de vertakken voerden, alwaar dezelve in de te bewaren voorwerpen zich bevonden, welke alsdan altijd nat of met nog doch omgeven zouden zijn. (1) Of slaat voor een jaar vooruit versch vleesch zonder noodig te hebben, het wee tot den slagttijd te voederen. Het is bekend, dat in de Poolslanden, vleesch en visch in sneeuw bewaard worden.

Men vraagt in eene aanzienlijke plaats in de provincie Noord-Brabant, tegen *primo* Mei, een GEËXAMINEERDE ONDERWIJZER, om op billijke voorwaarden als *Provisor* te fungeren, benevens bijzonder bekwaam te zijn in het geven van *Fransche* lessen. Men verlangt voor eene Burgerschool (met L. Maart aanstaande) alwaar gelegenheid is, onderwijs in talen en wiskundige zaken te erlangen, een KWEEKELING van de Protestantsche Godsdienst, niet beneden de 17 jaren oud, met de leerwijze des Heeren Prinsen bekend, die eene nette hand schrijft, terwijl het leeraar aanstaande zal gerekend worden. Franco brieven, gelezeld letter Z, aan de uitgeefster dezes.

Het Bubbelwerk vermindert merkelijk, dat het SPRINGEN der BENGELS, door de Landbouwers *Hanenbalken*, gemeenlijk *Zeedennen*, bij den *Haag* genoemd, veroorzaakt, door het inwendig bad met Lijnolie, dat de Heer C. VAN DER WEIJDE, te Oosterhout, provincie Noord-Brabant, daarvoor heeft uitgevonden.

De Boekhandelaars JOH. NOMAN & ZOON, te *Zaltbommel*, debiteren met succes:

GIDS VAN DEN LANDMAN, MAGAZIJN VAN TUINSIERADEN,

of verzameling van naauwkeurige opgaven op stellen, grasmigten en kunstige Lusthoven, voornamelijk van dezulken die met weinig kosten te maken zijn. Getrokken uit de voornaamste Buitenlandsche Werken, door de gelegenheid en gronden van dit Koningrijk geschikt gemaakt. Derde vermeerderde en verbeterde uitgave. Met 24 stukken plaat. Twaalfde en laatste Aflevering, bevattende 2 stukken plaat. Prijs van Inteekenaars voor de 12 Afleveringen in 2 stukken plaat f 12,00, voor Niet-Inteekenaars f 15,00.

Bij *BROESE & COMP.* te *Breda* zijn verkrijgbaar:

ANNUAIRE *de l'état civil de la République* [illegible] *des documens, des dates qui ont été officiellement publiés par le Bureau des Longitudes*, Paris 1 vol. in 18 . . . . . f 0,60

ANNUAIRE *de l'état civil de la République Belgique pour* 1835, présenté au Roi par le Bureau de Bruxelles 1835, 1 vol. in 12 . . . . . f 1,35

JAARBOEKJE VOOR 1835, *uitgegeven op last van Zijne Majesteit den Koning.* . . . . . f 1,—

Bij *barnevelt* verschenen en aldaar nog de volgende afbeeldingen, bij uitnemende engelsche Platchite bekomen redelijke prijs, bij hen ter bezigtiging:

Achille, médaillon de la tragédie de Patrocle, door *Flaxman*, f 12

Het Kind de Paarlen, naar *Rubens*, door *Pistolet*, f 12

La Madeleine du Corrège, door *Oortman*, op Chineesche papier, f 12

Milton, van *Lord Byron* (zeer belangrijk, zeldzaam) met *Krayon* door *Rabb*, f 12

Idem, op chineesch papier, f 24

De Evangelist Johannes, naar *Domenichino*, door *Bartolozzino*, f 12

Idem, op chineesch papier, f 24

Thier-Studien, Iedere Lieferung von 2 Kupfern, f —,80

Nog wordt bij dezelve ingeteekend op het Werk:

NOUVELLE BIBLIOTHÈQUE ÉCONOMIQUE, ou choix des meilleurs ouvrages de la littérature Française moderne, en petit et en moyen format grand in-8°.

On s'abonne pour 12 volumes, aux ouvrages non encore publiés à Paris.

Le prix de chaque volume est . . . . . f —,85

Beurszijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, *den 24sten Februarij.*

NEDERLAND. pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	laatste 4 en h. u.	pCt.	laagste koers.	hoogste koers.	laatste 4 en h. u.
Werk. Schuld 2½	56⅜	56⅝	56⅝	Cert. dito 1834 5	99¼		
— dito 5	100⅛	100⅜	100⅛	Obl. Holland 5			
Uitgestel, dito.	1⅜	1⅜	1⅜	Cert. te Hamb. 5			
Kansbill dito.	25⅜	26⅛	25 13/16	Ins. in Assig 6	70⅞	71⅜	71
Amort. Synd. 4½	95½	95⅝	95⅝	Certific. dito. 6	71¼		
Dito dito. 3½	80⅜	80⅝	80⅝	POLEN.			
Schatbistbill. 4				Aand. L. fl. 300	126½	126¾	
Oorlogslast. 5	100			RUSSIEN.			
Leening 1831. 6				Dito dito R. 50.	113⅜	114	
Hland.-Maats. 4½	105⅝	106	105⅞	Neg. L. 1830. 4	100½		
FRANKRIJK.				OOSTENRIJK.			
Inst. Gregth. 3	70¼			Aand. L. f 100			
ENGELAND.				Dito dito 250 4	428		
Dito p. 12 Aug. 3				Metalliek. . . 5	99⅜	99⅝	99⅜
SPANJE.				Dito L. gen. . 5			
Certific. 5	46⅜	46⅝	46⅜	Dito 2½	55½		
Dito f 1000 3	27⅜	27⅝	27 15/16	Obl. Goll. & C. 5			
Uitg. 3 pc Sch 5	15⅜	15⅝		Dito 4			
Cert. B. Lond. 5	45⅛	45 7/16	45⅛	Ween. B. act 3			
NAPELS.				N. Ween. Aand.	710		
Certific. 5				DENEMARKEN.			
Dito Falcon. 5	91¼			Leen. te Lond. 3			
Leen. Lond. R. 5				BRAZILIEN.			
RUSLAND.				Dito Rotsch. 5	83⅝	83⅞	83⅞
Obl. Hope 5	104½			Garantie . . .			
Dito 18²⁸/₄₀ . . . 5	104⅛			Dito te Lond. 5			

Te Breda bij BROESE & COMP.